

pieczęć LPWIS w Gorzowie Wlkp.

Gorzów Wlkp., 20 września 2017r.

EP.1611.6.2017

Znak sprawy:

**WYSTĄPIENIE POKONTROLNE
Z KONTROLI
PRZEPROWADZONEJ PRZEZ PRACOWNIKÓW ODDZIAŁU EPIDEMIOLOGII
WOJEWÓDZKIEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W GORZOWIE WLKP.
W POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W ŻAGANIU**

1. Data / -y kontroli: 21 czerwca 2017r.

2. Kontrolowane komórki organizacyjne PSSE: Sekcja Epidemiologii

1. Imię, nazwisko i stanowisko służbowe osoby/ osób przeprowadzających kontrolę zgodnie z upoważnieniem LPWIS – upoważnienie nr KD-222.7.26.2017 z dnia 20 czerwca 2017 r. w zakresie Epidemiologii

Aneta Sawicka- kierownik Oddziału Epidemiologii

Alicja Dekeyser- starszy asystent Oddz. Epidemiologii

Helena Jabłonka - młodszy asystent Oddz. Epidemiologii

3.2. Imię i nazwisko osoby/ osób biorących udział w kontroli ze strony PSSE w Żaganiu.:

4. Zakres kontroli (w tym przedmiot i okres objęty kontrolą):

Sprawdzenie wykonania zaleceń z kontroli kompleksowej przeprowadzonej przez pracowników Oddziału Epidemiologii w dniach 29 września 2016r. oraz 6,11 listopada 2016r. Kontrola swoim zakresem objęła nadzór nad podmiotami leczniczymi w tym w zakresie zakażeń szpitalnych, gospodarki odpadami medycznymi (ocena dokumentacji od 15 listopada 2016r. po kontroli kompleksowej do dnia kontroli 2017r.).

5. Ustalenia z kontroli:

Zatrudnienie w Sekcji Epidemiologii

Lp.	Imię i Nazwisko	Stanowisko pracy	Wykształcenie-kierunek, tytuł naukowy	Dodatkowe kwalifikacje	Staż pracy w PIS na koniec 2016r.
1					
2				-	
3				-	
4				-	
5				-	

Działalność kontrolna w zakresie nadzoru nad podmiotami leczniczymi.

W 2016r. według ewidencji pod nadzorem Sekcji Epidemiologii ogółem znajdowało się 171 obiektów (54 obiekty działalności leczniczej wykonywanej przez podmioty lecznicze, w tym 1 szpital oraz 116 podmiotów działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową).

Według kategorii ryzyka wśród wszystkich 171 obiektów było: 57 obiektów wysokiego ryzyka, 75 obiektów średniego ryzyka, 39 obiektów niskiego ryzyka.

W 2016r. w zakresie nadzoru nad podmiotami leczniczymi, według danych przedstawionych przez pracownika Sekcji Epidemiologii zaplanowano do kontroli 97 obiektów w tym:

- 54 wysokiego ryzyka (95% będących pod nadzorem),
- 32 średniego ryzyka (50 % będących pod nadzorem),
- 11 niskiego ryzyka (28% będących pod nadzorem).

Skontrolowano 88 obiektów:

- 49 podmiotów wysokiego ryzyka (co stanowi 86 % wykonania planu),
- 30 podmioty średniego ryzyka (co stanowi 79 % wykonania planu).
- 9 podmiotów niskiego ryzyka (co stanowi 82% wykonania planu)

W 2016r. średnie wykonanie planu wyniosło 90%.

Nie skontrolowano 9 obiektów (tym 5 wysokiego, 2 niskiego ryzyka) z powodu okresowego zawieszenia działalności podmiotu.

W 2016r. wykonano 8 kontroli pozaplanowych (sprawdzające, na wniosek strony wraz z Nadzorem Zapobiegawczym oraz kontrolę kompleksową wysypiska)

W 2017r. pod nadzorem PSSE w Żaganiu według danych przedstawionych LPWIS w Gorzowie Wlkp. znajduje się 170 obiektów: 60 obiektów wysokiego ryzyka (w tym w 3 obiektach zawieszono działalność) , 70 obiektów średniego i 40 obiektów niskiego ryzyka.

Liczba obiektów zaplanowanych do kontroli na 2017r., przedstawia się następująco:

- 57 obiektów wysokiego ryzyka (95% będących pod nadzorem, bowiem 3 obiekty mają zawieszona działalność) oraz 6 ferm , co daje 63 obiekty wysokiego ryzyka zaplanowane do kontroli,
- 38 obiektów średniego ryzyka (54 % obiekty znajdujące się pod nadzorem),
- 13 obiekty niskiego ryzyka (32 % obiektów będących pod nadzorem).

Do dnia 21 czerwca 2017r. skontrolowano:

- 35 obiekty wysokiego ryzyka – w tym 1 ferma (55% wykonania planu do dnia kontroli) ,
- 34 obiekty średniego ryzyka (89% wykonania planu do dnia kontroli),
- 6 obiekty niskiego ryzyka (46% wykonania planu).

Do dnia kontroli wykonano 4 kontrole pozaplanowe.

Postępowanie administracyjne.

W 2016r. wydano 11 decyzji w tym:

- 3 decyzji merytorycznych,
- 2 decyzje/opinie o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotów leczniczych,
- 6 decyzji płatniczych.

W 2016r. nie nałożono mandatów karnych.

W 2017r. do dnia kontroli nie wydano decyzji administracyjnej oraz nie nakładano mandatów karnych.

- Ocena działalności Zespołów Kontroli Zakażeń Szpitalnych, Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych. Analizie poddano dokumentację podmiotu leczniczego skontrolowanego w 2017r. tj. dokumentacja:
- Nowy Szpital w Szprotawie Sp. z o.o., Szprotawa ul. Henrykowska 1 (akta kontroli NS-EP/47/2017 z dnia 29.05.2017r.),

Z okazanej dokumentacji (protokół i formularze państwowej inspekcji sanitarnej) wynika, iż :

- zagadnienia z zakresu zakażeń szpitalnych były przedmiotem kontroli w szpitalu powiatowym.

Ocena działalności ZKZSz oraz KKZSz przeprowadzana była z wykorzystaniem formularza Głównego Inspektora Sanitarnego F/EP/10 „Ocena szpitala w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych”, który jest dokumentem wewnętrznym inspekcji sanitarnej- dostępnym do wglądu w siedzibie PSSE.

Protokół zawiera obszerne informacje nt.:

- liczby łóżek w poszczególnych oddziałach,
- średniego wykorzystania łóżek w latach 2015 i 2016r.,
- liczby hospitalizowanych osób,
- liczby wykonanych badań mikrobiologicznych w poszczególnych oddziałach szpitala,
- drobnoustrojów alarmowych izolowanych w 2016r.,

Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych

- Zespołu Kontroli Zakażeń Szpitalnych (składu, kwalifikacji członków i zadań realizowanych przez komitet).
- prowadzonego przez szpital systemu kontroli zakażeń szpitalnych
- zakażeń szpitalnych zarejestrowanych w poszczególnych oddziałach w latach 2015-216 i do 30.04.2017r. (postać kliniczna zakażeń), wskazując wskaźnik zakażeń szpitalnych
- procedur i instrukcji stosowanych w szpitalu,
- ogniska epidemicznego które wystąpiło w szpitalu w 2016r.

W protokole przedstawiono analizę zebranych danych, które wskazują na bardzo małą liczbę wykonywanych badań mikrobiologicznych i rejestrowanych zakażeń szpitalnych.

Z zakresu kontroli zakażeń szpitalnych wydano 3 zalecenia dotyczące uaktualnienia „Procedury postępowania w przypadku wystąpienia zakażenia szpitalnego” uwzględniając definicje zakażeń szpitalnych występujących i mogących wystąpić w szpitalu, uaktualnienia zarządzenia dotyczącego powołania komitetu terapeutycznego z uwzględnieniem jego zadań oraz składu osobowego jego członków, przedstawienia dokumentu potwierdzającego fakt zapoznania się z zadaniami członków Zespołu i Komitetu Kontroli Zakażeń Szpitalnych.

Kontrola kompleksowa szpitala została przeprowadzona w oparciu o procedurę kontroli Głównego Inspektora Sanitarnego PT/01 „Procedura techniczna: sposób wykonywania kontroli w ramach zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego, w tym zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych i zakażeń” oraz w oparciu o procedurę przeprowadzania kompleksowej kontroli obiektu PK/WSSE-06 „Kompleksowa kontrola obiektu” wydanie 1 z dnia 30.12.2015r.

W dniu kontroli PPIS w Żaganiu otrzymał pismo prezesa szpitala w Szprotawie, w którym ustosunkowano się do wyników przeprowadzonej kontroli kompleksowej.

Dalsze postępowanie jest w toku. W opracowaniu o kalkulacje poszczególnych Sekcji, które stwierdziły nieprawidłowości podczas kontroli, koordynator kontroli - pracownik Sekcji Epidemiologii zgodnie z procedurą sporządzi jedną decyzję finansową.

- Nadzór nad ogniskami epidemicznymi, które wystąpiły w szpitalach.

W 2016r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu został powiadomiony o 1 ognisku epidemicznym, które wystąpiło w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznym w Nowy Szpital w Szprotawie, w trakcie dochodzenia epidemicznego nie przeprowadzono kontroli obiektu w celu sprawdzenia działań deklarowanych i podejmowanych przez szpital - co uwzględniono w wystąpieniu pokontrolnym znak OPA.1611.3.2016 z dnia 16.03.2017r.

Do dnia kontroli PPIS w Żaganiu nie otrzymał informacji o podejrzeniu/ wystąpieniu ogniska epidemicznego w podmiocie leczniczym.

Na podstawie rejestru spraw za 2016r. stwierdzono, iż Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu w 2016r. rozpatrywał 1 wniosek dotyczący wydania opinii sanitarnej o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotu wykonującego działalność leczniczą. Pomimo, iż ww. podmiot był podmiotem wykonującym działalność leczniczą (praktyka zawodowa) ww. opinia nie została wydana w formie decyzji administracyjnej (w myśl obowiązujących na dzień kontroli w 2016r. przepisów tj. art.100 ust. 4 i 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej).

W 2017r. do PPIS w Żaganiu 02.06.2017r. wpłynął wniosek

(akta sprawy: NS-EP.9020.75.2017) z prośbą o opinię sanitarną dotyczącą „pomieszczenia przeznaczonego na pomieszczenia biurowe przeznaczone na miejsce przechowywania sprzętu medycznego i miejsca przyjmowania wezwań dla świadczenia opieki pielęgniarstwa domowej wykonywanej w ramach umowy z NFZ w budynku byłej Szkoły Podstawowej w Szczepanowie (Szczepanów 39a) gmina Iłowa. PPIS w Żaganiu pismem z dnia 6 czerwca 2017r. znak NS-Ep.9020.75.2017 poinformował Pana Adama Radziszewskiego, „że nie ma obowiązku przedkładania organowi rejestrowemu opinii sanitarnej wydanej przez organ Państwowej Inspekcji Sanitarnej, zarówno przy wpisie do rejestru, jak i wpisie zmian w rejestrze.” Z dokumentacji nie wynika czy, organ dopytywał stronę do jakich celów potrzebna jest opinia, odpowiadając założył, że jest ona potrzebna do rejestracji podmiotu w rejestrze Wojewody.

- Kontrola w zakresie nadzoru nad gospodarką odpadami medycznymi w podmiotach wykonujących działalność leczniczą.

Zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami medycznymi poza oddziałami w szpitalu oraz w podmiotach leczniczych wykonywaną przez podmioty prowadzące działalność leczniczą nadzorowane są przez Sekcję Higieny Komunalnej. Sekcja Epidemiologii nadzoruje postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania w oddziałach szpitalnych oraz wg oświadczenia - w obiektach - działalności leczniczej wykonywanej przez praktyki zawodowe i podmioty lecznicze.

Analizie poddano dokumentację dotyczącą kontroli przeprowadzonych w następujących podmiotach:

1. Nowy Szpital w Szprotawie Sp. z o.o. 67-300 Szprotawa, ul. Henrykowska 1 (akta kontroli: protokół kontroli Nr NS-EP/47/2017 z dnia 29 maja 2017r.) - kontrola kompleksowa obejmująca zagadnienia dotyczące zakresu epidemiologii, higieny pracy, higieny komunalnej oraz nadzoru zapobiegawczego;
2. NZOZ Przychodnia Lekarska „KORMED” ul. Dworcowa 70, 68-100 Żagań (akta kontroli: protokół Nr NS-HK/24/2017 z dnia 22.03.2017r.);
3. NZOZ „MON-MED.” ul. Dworcowa 70 68-100 Żagań (akta kontroli: protokół Nr NS-HK/ 34/2017 z dnia 12.04.2017r.);
4. Prywatny Gabinet Stomatologiczny, 67-312 Niegosławice 169 (akta kontroli: protokół Nr NS-EP /9/2017 z dnia 15.02.2017r.);
5. Prywatny Gabinet Stomatologiczny lek. stom. ul. Dworcowa 49, 68-100 Żagań (akta kontroli: protokół Nr NS-EP/5/2017 z dnia 07.02.2017r.).

W wyniku analizy ww. dokumentacji stwierdzono:

Protokół zbioreczy z kontroli kompleksowej szpitala w części dotyczącej gospodarki odpadami medycznymi w kontrolowanym obiekcie uwzględnia m.in.. informacje :

- o jakich kodach odpady medyczne są wytwarzane, jak gromadzone są na stanowisku pracy oraz kolorze worków i sposobie opisywania worków i pojemników;
- o transporcie odpadów medycznych niebezpiecznych z miejsca wytwarzania do miejsca ich magazynowania,
- o miejscu magazynowania odpadów medycznych oraz informację o firmie, która odbiera odpady medyczne,
- gdzie utylizowane są odpady niebezpieczne;

- szerzej opisano postępowanie z odpadami medycznymi zakaźnymi o kodzie 180102*;

Jednakże ww. protokole z kontroli kompleksowej szpitala nie zawarto wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w kontrolowanym obiekcie np.:

- brak jest informacji nt. stopnia zapełniania pojemników i worków odpadów o kodzie 180103*, skąd są odbierane przez pracowników transportu wewnętrznego (np. z gabinetów zabiegowych czy z brudowników);

- w protokole zawarto zapis, że w szpitalu wytwarzane są odpady medyczne o kodzie 180104, jednocześnie z opisu wynika, że gromadzone są w workach koloru czerwonego (powinny być gromadzone w worku o innym kolorze niż czerwony), brak jest informacji o dalszym postępowaniu z odpadami 180104 - unieszkodliwianiu itp.

- brak jest informacji nt. prowadzenia ewidencji odpadów niebezpiecznych przez podmiot leczniczy zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U z 2014r, poz.1973),

- brak jest informacji nt. sprawozdania rocznego wytworzonych odpadów medycznych w szpitalu do Urzędu Marszałkowskiego;

- brak jest informacji o zachowaniu zasady bliskości utylizacji odpadów (z protokołu wynika, że odpady utylizowane były w Wielospecjalistycznym Szpitalu Wojewódzkim Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp. i MD-ROECO Sp. z o.o. w Bydgoszczy – jednak brak jest informacji jak często były utylizowane w Bydgoszczy) .

Protokoły z kontroli podmiotów leczniczych zawierają ogólne informacje z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w kontrolowanym obiekcie, zapisy uwzględniają m.in.:

- opis postępowania z odpadami medycznymi na stanowisku pracy,

- informacje o miejscu/urządzeniu chłodniczym przeznaczonym do magazynowania odpadów medycznych,

- informacje o firmie, która odbiera odpady medyczne (w protokołach Sekcji Epidemiologii).

Protokoły nie zawierają wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w kontrolowanych obiektach np.:

- w dalszym ciągu informacje o wytwarzanych odpadach są nieprecyzyjne – w protokołach Sekcji Epidemiologii (wskazany jest **jedynie ogólny kod** podgrupy odpadu tzn. **1801**) - bez szczegółowego wskazania rodzaju odpadu medycznego np.180103* , 180104, itp - według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9.12.2014r. w sprawie Katalogu Odpadów);

- brak jest szczegółowego opisu postępowania z odpadami medycznymi na stanowisku pracy tj. czasu gromadzenia na stanowisku pracy, rodzaju pojemników i kolorze worków na odpady medyczne, informacji czy pojemniki te są bezkontaktowe, informacji o sposobie opisu worków i pojemników w których są gromadzone odpady medyczne (pełnego adresu, kodu odpadu i daty zamknięcia pojemnika/worka) - zgodnie z procedurami wewnętrznymi;

- zapisy w protokole wskazują, że odpady medyczne przechowywane są w urządzeniach chłodniczych, jednakże brak jest opisu miejsca, gdzie i w jakich warunkach znajduje się urządzenie chłodnicze;

- w protokołach Sekcji Higieny Komunalnej brak jest informacji o zgodności ilości odpadów wykazanych w karcie przekazania odpadów z dokumentem potwierdzającym unieszkodliwienie odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych (Dz.U. z 2014r., poz. 107 rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 stycznia 2014r.), w protokołach Sekcji Epidemiologii zawarte są powyższe informacje;

Należy zaznaczyć, iż aby prawidłowo porównać ww. zgodność ilości odpadów wykazanych w karcie przekazania odpadów z dokumentem potwierdzającym unieszkodliwienie odpadów medycznych należy ocenie poddać minimum zamknięty okres jedno- dwumiesięczny .

- w protokołach Sekcji Higieny Komunalnej brak jest informacji, nt. firmy transportującej odpady niebezpieczne oraz nt. miejsca, do którego są transportowane, a następnie utylizowane odpady medyczne;

- brak jest informacji nt. sprawozdania rocznego wytworzonych odpadów medycznych w placówkach medycznych do Urzędu Marszałkowskiego;

- brak informacji o zachowaniu zasady bliskości utylizacji odpadów.

W analizowanym okresie (w 2016r. od dnia zakończenia kontroli kompleksowej do 21.06.2017r.) nie informowano Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze o utylizacji odpadów poza województwem lubuskim i o braku zgodności ilości odpadów wykazanych w karcie przekazania odpadów z dokumentem potwierdzającym unieszkodliwienie odpadów medycznych.

5.1. Ocena skontrolowanej działalności, ze wskazaniem ustaleń, na których została oparta:

W roku 2016 plan kontroli nad podmiotami działalności leczniczej został zrealizowany w 90%, w żadnej grupie plan nie został zrealizowany w 100%. Największy procent niewykonania kontroli obiektów zanotowano w grupie obiektów średniego ryzyka, w tej grupie plan zrealizowano na poziomie 79%. Niewykonanie planu związane było z zawieszeniem okresowym działalności podmiotu.

Analiza planu na 2017r. wykazała iż, zaplanowano do kontroli 95% obiektów z grupy wysokiego ryzyka (bowiem zaplanowano 57 obiektów spośród wykazywanych 60 – wg. informacji 3 mają zawieszoną działalność).

Analiza wykonania planu za okres od 01.01.2017r. do dnia 21.06.2017r. wykazał, iż wykonanie planu za ww. okres w poszczególnych grupach ryzyka wynosi; 55 % dla grupy wysokiego ryzyka, 89% dla grupy średniego ryzyka i 46 % dla grupy niskiego ryzyka.

Ocena stanu sanitarno – higienicznego placówek lecznictwa w tym szpitala przeprowadzana jest w oparciu o procedury kontrolne GIS i procedurę PK/WSSE-06 „Kompleksowa kontrola obiektu” wydanie 1 z dnia 30.12.2015r. Dokumentacja po kontroli kompleksowej szpitala była w trakcie opracowywania. Według oświadczenia Koordynatora zespołu kontrolującego szpital, decyzja finansowa zostanie sporządzona w oparciu o dokumentację z poszczególnych Sekcji i będzie uwzględniać rozliczenie kosztów kontroli w zakresie wszystkich Sekcji, które stwierdzą nieprawidłowości. Pracownicy PSSE w Gorzowie Wlkp. posiadają stosowne upoważnienia do przeprowadzania kontroli.

Protokół pokontrolny w zakresie zakażeń szpitalnych zawiera obszernie informacje nt. działalności Zespołów/ Komitetów Kontroli Zakażeń Szpitalnych, zarejestrowanych zakażeń (rejestrowanych zgodnie z opracowaną przez szpital definicją np. zakażenia miejsca operowanego, zakażenie układu moczowego, zapalenie płuc, itd. w poszczególnych oddziałach), liczbie badań na łóżko na rok w poszczególnych oddziałach, stanie obłożenia, średniego czasu pobytu, czynnikach alarmowych - przedstawiające aktualną sytuację epidemiologiczną szpitala.

Ocena dokumentacji związanej z wydaniem opinii o pomieszczeniach i urządzeniach podmiejskich wykonujących działalność leczniczą wykazała, iż w odniesieniu do działalności leczniczej wykonywanej przez praktykę zawodową, PPIS w Żaganiu pismem poinformował wnioskodawcę, iż obecnie nie ma obowiązku przedkładania organowi rejestrowemu opinii sanitarnej wydanej przez PPIS .

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. zwraca uwagę, iż z dokumentacji nie wynika jednoznacznie do jakich celów była potrzebna ww. opinia.

W ocenie LPWIS w Gorzowie Wlkp. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Żaganiu winien wystąpić o doprecyzowanie przez stronę wniosku, poprzez ustalenie celu wydania żądanej opinii. W przypadku ustalenia, że żądanie strony nie ma charakteru postępowania regulowanego przez przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, a tym samym żaden przepis prawa materialnego nie zawiera podstawy prawnej w oparciu o którą mogłoby być prowadzone postępowanie administracyjne (kończące się wydaniem decyzji jak to miało miejsce w przypadku art.100 ust.4 5 ustawy a dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej) organ winien postąpić zgodnie z obowiązującymi przepisami Kodeksu postępowania administracyjnego (tj. w oparciu o art.61a Kpa odmówić wszczęcia bądź w oparciu o art. 105 Kpa umorzyć wszczęte postępowanie administracyjne).

Kontrola zagadnień z zakresu gospodarki odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych wykazała, iż protokoły nadal nie zawierają wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami medycznymi. Informacje o stanie faktycznym nie przedstawiają aktualnego stanu i nie wyczerpują zagadnień regulowanych

przepisami prawa. Sytuacja taka świadczy o niepełnym nadzorze nad gospodarką odpadami medycznymi i w rezultacie może spowodować niezgodne z przepisami postępowanie w tym zakresie przez podmioty lecznicze.

Nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli przeprowadzonej przez przedstawicieli LPWIS w Gorzowie Wlkp. z dnia 29 września 2016r. oraz 6,11 listopada 2016r. (wystąpienie pokontrolne znak NS-EP.1611.3.2016 z dnia 16.03.2017r.) zostały usunięte w części:

- protokoły kontroli uwzględniające zagadnienia z zakresu zakażeń szpitalnych zawierają obszerne informacje, na podstawie, których można dokonać oceny działalności systemu zakażeń szpitalnych i przedstawiają aktualną sytuację epidemiologiczną szpitala,
- harmonogram kontroli obiektów na 2017r. uwzględnia wytyczne do planowania na 2017r. LPWIS w Gorzowie Wlkp., realizacja planu kontroli przebiega w oparciu o plan pracy,

Jednakże, w dalszym ciągu protokoły z kontroli obejmujące swoim zakresem zagadnienia gospodarki odpadami medycznymi nadal nie zawierają wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami medycznymi.

Ponadto Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. informuje, iż:

- z uwagi na trwające opracowywanie dokumentacji pokontrolnej z kontroli kompleksowej szpitala niemożliwe było dokonanie oceny w zakresie prawidłowości sporządzenia dokumentacji związanej z decyzją opłatową,
- od 12 listopada 2016r. do dnia kontroli w 2017r. nie zgłoszono ognisk epidemicznych, w związku z czym nie podejmowano działań związanych z ich wystąpieniem,
- w odniesieniu do opinii sanitarnych o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotów wykonujących działalność leczniczą każdy wniosek należy przeanalizować i rozpatrzyć w oparciu o obowiązujące przepisy prawa.

5.2. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości:

- Protokoły nie zawierają wyczerpujących informacji z zakresu gospodarki odpadami medycznymi. Informacje o stanie faktycznym nie przedstawiają aktualnego stanu i nie wyczerpują zagadnień regulowanych przepisami prawa. Sytuacja taka świadczy o niepełnym nadzorze nad gospodarką odpadami medycznymi i w rezultacie może spowodować niezgodne z przepisami postępowanie w tym zakresie przez podmioty lecznicze.

W dniu 7.08.2017r. do Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. wpłynęło pismo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu, który wniósł uwagi do stwierdzonych nieprawidłowości zawartych w projekcie wystąpienia pokontrolnego znak EP.1611.6.2017 z dnia 14 lipca 2017r. dotyczących gospodarki odpadami medycznymi.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. w odpowiedzi z dnia 31 sierpnia 2017r. znak pisma EP.1611.6.2017, po ponownej analizie zgromadzonej podczas kontroli dokumentacji, odniósł się do wszystkich uwag informując, iż:

1. Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., zgadza się z uwagą PPIS w Żaganiu dotyczącą 3 przedwcześnie ocenianych protokołów z kontroli PSSE w Żaganiu sporządzonych przed datą wydanych zaleceń z kontroli kompleksowej PSSE w Żaganiu.

Jednakże w ww. projekcie wystąpienia pokontrolnego, odniesiono się również do zapisów protokołu z kontroli NZOZ „MON-MED.” ul. Dworcowa 70 68-100 Żagań (akta kontroli: protokół Nr NS-HK/ Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Żaganiu terminie tj. po 1 kwietnia 2017r. PPIS w Żaganiu, w piśmie znak NS.9011.2.2017 z dnia 31 lipca 2017r. wskazał, iż **protokoły podmiotów leczniczych z zakresu gospodarki odpadami medycznymi po 1 kwietnia 2017r. zawierają:**

- „ – kody odpadów skatalogowane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r. (Dz. U. z 2014r., poz. 1923) np. 180103, 180104 w zależności wytwarzanych odpadów, zgodnie z kartą przekazania;
- opis stosowanych pojemników z zachowaniem segregacji (pojemniki atestowe, bezkontaktowe, nieprzekłuwalne);

- opis oznakowania pojemników (metryczki zawierające identyfikacje obiektu, kod odpadów, czas pozostawienia na stanowisku zabiegowym);
- warunki transportu wewnętrznego;
- warunki magazynowania (stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, magazynu lub wydzielonej części pomieszczenia gospodarczego). Stan sanitarno – techniczny opisany jest w protokole w części przeznaczony dla wszystkich pomieszczeń;
- prowadzenie dokumentacji związanej z gospodarowaniem odpadami medycznymi (posiadania umowy na transport, odbiór i utylizację odpadów, dokument potwierdzający miejsce i utylizację odpadów medycznych).”

Natomiast w protokole kontroli NZOZ „MON-MED.” ul. Dworcowa 70 68-100 Żagań (akta kontroli: protokół Nr NS-HK/ 34/2017 z dnia 12.04.2017r.) zawarto następujące informacje tj. „ magazyn odpadów medycznych wspólny dla innych działalności leczniczych (podłoga pokryta jest płytkami, ściany do 2 m pokryte są płytkami, powyżej znajduje się farba emulsyjna), (...). Odpady niebezpieczne gromadzone są w miejscu ich powstawania w pojemnikach o sztywnych, nieprzepuszczalnych ściankach oraz zamykanych koszach wyłożonych czerwonymi workami, natomiast do czasu odbioru gromadzone są w urządzeniu chłodniczym w pomieszczeniu przeznaczonym do tego celu. Transport wewnętrzny odpadów niebezpiecznych odbywa się w zamykanych pojemnikach, wyłożonych workiem foliowym. Odpady medyczne odbierane są dwa razy w miesiącu przez uprawnioną firmę.”

Jak wynika z opisu w ww. protokole z deklarowanych przez PPIS w Żaganiu zapisów uwzględniono:

- warunki transportu wewnętrznego;
- warunki magazynowania (stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, magazynu lub wydzielonej części pomieszczenia gospodarczego). Stan sanitarno – techniczny opisany jest w protokole w części przeznaczony dla wszystkich pomieszczeń;
- opis stosowanych pojemników z zachowaniem segregacji (pojemniki atestowe, bezkontaktowe, nieprzekłuwalne).

Jednakże nie doprecyzowano, zagadnień wynikających ze standardów epidemiologicznych, tj faktu, iż odpady medyczne zakaźne winny być gromadzone w pojemnikach „bezkontaktowych”, określono jedynie iż są one gromadzone w „ zamykanych koszach wyłożonych czerwonymi workami”. Pozostałych informacji dotyczących kodów odpadów zgodnie z katalogiem, opisu pojemników przeznaczonych do gromadzenia odpadów , prowadzonej dokumentacji związanej z gospodarowaniem odpadami było brak.

2. Odnośnie zapisu zawartego w projekcie wystąpienia pokontrolnego znak EP.1611.6.2017 z dnia 14 lipca 2017r. „brak jest informacji nt. prowadzenia ewidencji odpadów niebezpiecznych przez podmiot leczniczy zgodnie z załącznikiem nr 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U z 2014r, poz.1973)”.

Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp., informuje że omyłkowo wpisano załącznik nr 3 wskazując na konieczność prowadzenia ewidencji odpadów niebezpiecznych, zamiast załącznika nr 2 ww. rozporządzenia zgodnie, z którym podmiot leczniczy zobowiązany jest do prowadzenia ewidencji odpadów, zgodnie z art. 66, ust 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U z 2013, poz.21), który stanowi, iż „Posiadacz odpadów jest obowiązany do prowadzenia na bieżąco ich ilościowej i jakościowej ewidencji zgodnie z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 3, zwanej dalej „ewidencją odpadów”, natomiast art. 67 ust 1 ww. ustawy stanowi, że „Ewidencję odpadów prowadzi się z zastosowaniem następujących dokumentów: 1) w przypadku posiadaczy odpadów:... b) karty ewidencji odpadów....”.

Ewidencję natomiast prowadzi się zgodnie z załącznikiem nr 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz.U z 2014r, poz.1973), w objaśnieniach do ww. załącznika z pkt 2, wynika że „ w przypadku wytwarzania, zbierania,

przetwarzania odpadów należy sporządzać osobną kartę ewidencji dla każdego miejsca prowadzenia działalności.”, z pkt 3 wynika, iż kod i rodzaj odpadu winny być zgodne z katalogiem odpadów określonym w przepisach wydanych na podstawie art.4 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach.

Lubuski Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. nadmienia, iż nie wymaga przeprowadzenia dokładnej analizy danych zawartych w *Karcie ewidencji odpadów* prowadzonej przez szpital, tylko informacji czy taka ewidencja jest prowadzona.

W ocenie Lubuskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gorzowie Wlkp. oraz w oparciu o doświadczenia wynikające z nadzoru nad podmiotami leczniczymi (szpitalami) wynika, iż kompleksowa ocena gospodarki odpadami medycznymi w podmiocie musi być oparta nie tylko na ocenie stanu faktycznego stwierdzonego w pomieszczeniach podmiotu leczniczego, ale również na ocenie dokumentacji, której prowadzenie wynika z uregulowań prawnych (w tym dokumentacji stosowanej na potrzeby ewidencji odpadów). Jedynie porównanie *Karty przekazania odpadów z Dokumentem potwierdzającym unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych lub zakaźnych odpadów weterynaryjnych* daje rzeczywisty obraz gospodarki odpadami medycznymi w danej placówce i pozwala na porównanie wykazywanej przez podmiot ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów medycznych z ilością i rodzajem zutyliзовanych odpadów medycznych.

Pomimo, iż ww. zagadnienia leżą poza bezpośrednim obszarem kontroli Państwowej Inspekcji Sanitarnej w celu dokonania właściwej oceny funkcjonowania gospodarki odpadami medycznymi i ewentualnym stwierdzeniem występujących nieprawidłowości, niezbędne jest przeprowadzenie kontroli uwzględniającej analizę ww. dokumentacji. Natomiast w sytuacji odnotowania nieprawidłowości w gospodarce odpadami medycznymi, informacje powinny być przekazywane organom Inspekcji Ochrony Środowiska.

3. Odnośnie rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010r. w sprawie szczegółowego sposobu postępowania z odpadami medycznymi, Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. w wystąpieniu pokontrolnym znak EP.1611.6.2017 z dnia 14.07.2017r. nie wspomina, iż należy respektować nieobowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 lipca 2010r. w sprawie *szczególne sposobu postępowania z odpadami medycznymi*.

Tutejszy organ wskazuje jednak, iż pomimo braku szczegółowych uregulowań prawnych dotyczących gospodarki odpadami medycznymi, ww. zagadnienia winny być **uregulowane procedurami wewnętrznymi w nadzorowanych** podmiotach, ponadto np. brak pojemników bezkontaktowych na odpady medyczne zakaźne narusza art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 05.12.2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 947 ze zm.), w myśl którego „Kierownicy podmiotów leczniczych oraz inne osoby udzielające świadczeń zdrowotnych są obowiązani do podejmowania działań zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych” oraz art. 22 ust.1 punkt 1, który mówi że „Właściciel, posiadacz lub zarządzający nieruchomością są obowiązani utrzymywać ją w należytych stanie higieniczno-sanitarnym w celu zapobiegania zakażeniom i chorobom zakaźnym, w szczególności: 1) prowadzić prawidłową gospodarkę odpadami i ściekami;”

Jednocześnie Lubuski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Gorzowie Wlkp. przypomina, że w związku z nieprawidłowościami w postępowaniu z odpadami medycznymi stwierdzonymi przez Najwyższą Izbę Kontroli, w tym dotyczącymi przeprowadzania kontroli podmiotów leczniczych m.in. przez powiatowe stacje sanitarno - epidemiologiczne, tutejszy organ pismem znak: Nr EP.9020.15.2015 z dnia 19 lutego 2015r. określił zakres kontroli dotyczący postępowania z odpadami medycznymi w podmiotach leczniczych uwzględniający m. in. „ prowadzenie dokumentacji związanej z gospodarowaniem odpadami medycznymi, w tym: ewidencji odpadów zgodnie z obowiązującym katalogiem i listą odpadów niebezpiecznych, dokumentacji potwierdzającej unieszkodliwienie zakaźnych odpadów medycznych oraz kart przekazu odpadów, mając na uwadze zgodność danych wskazanych w poszczególnych dokumentach” i „przestrzegania zasady bliskości utylizacji odpadów medycznych.” oraz wskazał, iż „ podczas kontroli należy sprawdzać czy firmy odbierające odpady niebezpieczne od wytwórców odpadów posiadają odpowiednie i aktualne zezwolenia na odbiór i transport odpadów

medycznych (wystawione przez : Starostę, Prezydenta miasta, lub Marszałka województwa). Ponadto należy ściśle współpracować w tym zakresie z organami Inspekcji Ochrony Środowiska.”

- w przypadku wniosku o wydanie opinii sanitarnej o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotu wykonującego działalność leczniczą, jeżeli nie wynika to z wniosku, należy doprecyzować do jakich celów wnioskujący żąda wydania opinii, odpowiedź stronie jedynie pismem może być niezgodna z przepisami prawa.

6. Zalecenia lub wnioski dotyczące usunięcia nieprawidłowości lub usprawnienia funkcjonowania PSSE:

1. Protokoły uwzględniające zagadnienia z zakresu gospodarki odpadami medycznymi należy sporządzać w sposób taki, aby z niego wynikało, nie tylko : kto, kiedy, gdzie i jakich czynności dokonał, co i w jaki sposób w wyniku tych czynności ustalono i jakie uwagi zgłosiły obecne osoby. Kluczowym elementem protokołu jest opis ustalonego w toku kontroli stanu faktycznego, który powinien być zgodny z kolejnością ocenianych zagadnień oraz logiką wyводу. W związku z powyższym protokół z kontroli powinien zawierać opis czynności kontrolnych i stwierdzony stan faktyczny- zgodnie z art. 68 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017r. poz.1257).

2. W przypadku wniosku o wydanie opinii sanitarnej o pomieszczeniach i urządzeniach podmiotu wykonującego działalność leczniczą należy postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

7. Informacje o wykonaniu zaleceń lub wykorzystaniu wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia należy przekazać w terminie: 27 października 2017r., zgodnie z załącznikiem do niniejszego wystąpienia (formularz nr PK/WSSE-01-06).

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, jeden egzemplarz dla PPIS w Żaganiu drugi dla LPWIS. Od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

W toku kontroli zgromadzono akta ponumerowane od 1 do 7

KIEROWNIK
ODDZIAŁU EPIDEMIOLOGII

A. Sawicka
mgr Aneta Sawicka

13.09.2017 (data, podpis osób kontrolujących)

STARSZY ASYSTENT

A. Dekeyser
mgr Alicja Dekeyser

MŁODSZY ASYSTENT
Helena Jablonka
inż. Helena Jablonka

KIEROWNIK
ODDZIAŁU EPIDEMIOLOGII

A. Sawicka
mgr Aneta Sawicka

13.09.2017 (data, podpis i pieczęć Kierownika
komórki organizacyjnej)

KIEROWNIK

Działu Nadzoru Sanitarnego

J. Musiała
mgr inż. Jolanta Musiała

(data, podpis Kierownika
do spraw kontrol)

D. Konaszczuk
LUBUSKI PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTORAT SANITARNY
w Gołzowie Wlkp.

lek. med. Dorota Konaszczuk
specjalista epidemiolog